

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

УЗГОДЖЕНО
 Декана ФТМЛ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ Тетяна МОСТЕНСЬКА

_____ Анатолій ПОЛУХІН

«___» _____ 2023 р.

«___» _____ 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Міжнародний інноваційний менеджмент»

Освітньо-професійна програма: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
 Галузь знань 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 073 Менеджмент

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	8	135/4,5	36	24	-	75	-	1 КР - 8 с.	екзамен 8 с.
Заочна:	8,9	135/4,5	10	8	-	117	1 к.-9 с.	1 КР - 9 с.	екзамен 9 с.

Індекс: НБ-7-073-2/21-2.1.32
 Індекс: НБ-7-073-2 з/21-2.1.32

СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 2 з 15	

Робочу програму навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-7-073-2/21, № НБ-7-073-2з/21 № РБ-7-073-2/22, № РБ-7-073-2з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:

професор кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств, доцент _____ Анна ОРЕЛ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», спеціальності 073 «Менеджмент» – кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» _____ Ельвіра ДАНІЛОВА

Завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств _____ Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету транспорту, менеджменту і логістики, протокол № __ від «__» _____ 2023 р.

Голова НМРР _____ Ірина ШЕВЧЕНКО

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 3 з 15	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	10
2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН)	11
2.5. Перелік питань для підготовки екзамену	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 4 з 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форми навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмій, що формують профіль фахівця з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів теоретичних і практичних знань у сфері міжнародного менеджменту та інноваційної діяльності, необхідних для досягнення комерційних цілей у міжнародному бізнесі.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння студентами категоріального апарата, що використовується в міжнародному менеджменті та при здійсненні міжнародної інноваційної діяльності;
- формування системи знань про теоретичні засади аналізу середовища міжнародного інноваційного середовища; оцінювання його привабливості для здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- засвоєння методів отримання та оброблення інформації в міжнародній діяльності;
- визначення основних складових та особливостей побудови політики підприємства на міжнародних ринках, зокрема ринках країн ЄС;
- дослідження форм взаємодії бізнес-партнерів у закордонних торговельних мережах;
- дослідження особливостей організації комунікативної політики на міжнародних ринках;
- дослідження особливостей формування політики менеджменту на міжнародних ринках;
- вивчення особливостей здійснення різноманітних міжнародних інноваційних стратегій;
- розуміння специфіки збутової комунікативної політики на інноваційних ринках;
- набуття навиків у формуванні політики менеджменту підприємства в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів;
- створення підґрунтя для використання здобутих теоретичних знань у практичній діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

- **ПРН 4.** Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- **ПРН 7.** Виявляти навички організаційного проектування;
- **ПРН 16.** Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;
- **ПРН 17.** Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;
- **ПРН 20.** Знання специфіки управлінської діяльності підприємств – суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності різних галузей економіки;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 5 з 15	

- **ПРН 21.** Знання особливостей контрактної діяльності підприємств та специфіки середовища національного і зарубіжних ринків;
- **ПРН 22.** Вміти виявляти і аналізувати вплив елементів марко- та мікроекономічного середовища на підприємстві – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності;
- **ПРН 26.** Розуміти різні інструментарії та стратегії, що мають відношення до діагностування та аналізу різних типів управлінських проблем на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- **ПРН 27.** Ініціювати, розробляти, впроваджувати та оцінювати ефективність реалізації інвестиційно-інноваційних проектів стратегічного розвитку підприємства;
- **ПРН 29.** Вивчати міжнародні ринки, євроінтеграційні процеси та перспективи співпраці із закордонними партнерами на засадах кроскультурної взаємодії;
- **ПРН 30.** Здійснювати моніторинг запобіганню кризових явищ за системою показників та критеріїв, ідентифікувати та аналізувати можливий вплив факторів ризику на результативність роботи підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути такі **компетентності**:

- **ІК1.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;
- **ЗК 7.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 10.** Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;
- **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- **ЗК 14.** Здатність працювати у міжнародному контексті;
- **ЗК 16.** Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування економічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті;
- **ЗК 17.** Здатність виконувати економічні дослідження в групі під керівництвом лідера, подібні навички, що демонструють здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом;
- **ЗК 18.** Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни;
- **ЗК 19.** Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з менеджменту на соціальну сферу;
- **ЗК 20.** Здатність до аналізу фінансового, матеріальнотехнічного, кадрового забезпечення процесу діяльності підприємства;
- **ЗК 21.** Визначення функціональних сфер організації та їх взаємодії (закупівля, виробництво, логістика, маркетинг, фінанси, людські ресурси, організація експортно-імпортних операцій);
- **ЗК 22.** Здатність організувати і контролювати виконання виробничої програми, та реалізації економічної політики підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності та контролю діяльності;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 6 з 15	

- **ЗК 24.** Мати базові уявлення про основи філософії, екології та охорони праці, розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства, уміти дотримуватися їх у своїй професійній і соціальній діяльності;
- **ЗК 25.** Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності;
- **ФК 3.** Здатність визначати перспективи розвитку організації;
- **ФК 4.** Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
- **ФК 5.** Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;
- **ФК 7.** Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;
- **ФК 8.** Здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
- **ФК 12.** Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
- **ФК 16.** Здатність аналізувати економічні, зовнішньоекономічні явища, на основі отриманих теоретичних знань з менеджменту та економіки;
- **ФК 19.** Здатність виконувати експерименти незалежно, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати експериментальні дані;
- **ФК 20.** Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач в сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і практичних методів;
- **ФК 22.** Здатність застосовувати принципи ефективного менеджменту на підприємстві – суб'єкті зовнішньоекономічної діяльності. Розуміння сутності управлінських принципів та уміння доцільно застосовувати для вирішення завдань з менеджменту;
- **ФК 27.** Здатність здійснювати пошук з різних інформаційних джерел, використовувати цю інформацію для прийняття рішень і розробляти їх альтернативні варіанти на основі використання інформаційних систем та комп'ютерних технологій.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Міжнародний інноваційний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Макроекономіка», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Транспортна політика ЄС» та є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Експортно-імпорتنний менеджмент», «Управлінський контролінг» та інших.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Теоретико-методологічні основи міжнародного інноваційного менеджменту» навчального модуля № 2 «Адаптація сучасних європейських концепцій міжнародного інноваційного менеджменту до умов ринку України», які є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим третім модулем освітнім компонентом є курсова робота, яку студент виконує у восьмому та дев'ятому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 7 з 15	

теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Теоретико-методологічні основи міжнародного інноваційного менеджменту»

Інтегровані вимоги модуля № 1: вміти аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; знати перспективи розвитку організації; вміти працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань; вміти оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації; обґрунтовувати принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; вміти здійснювати пошук із залученням різних інформаційних джерел та комп'ютерних технологій, використовувати всю сукупність інформації для розробки альтернативних варіантів та прийняття рішень.

Тема 1. Теоретичні засади міжнародного інноваційного менеджменту.

Сутність та характеристика міжнародного інноваційного менеджменту. Теоретичні підходи до визначення категорії «міжнародний менеджмент». Відмінності міжнародного менеджменту від національного. Основні принципи функціонування та складові міжнародного менеджменту. Середовище міжнародного інноваційного менеджменту. Особливості аналізу бізнес-середовища міжнародних компаній. Ключові фактори успіху міжнародних компаній. Досвід організації менеджменту в різних країнах. EPRG-парадигма міжнародного ринку. Кроскультурний менеджмент та його характеристика. Концепції та класифікація ділових культур. Вплив національних культур на формування особливостей ведення міжнародного бізнесу. Особливості прийняття рішень у міжнародних корпораціях.

Тема 2. Середовище міжнародного інноваційного менеджменту.

Поняття міжнародного інноваційного менеджменту середовища, його зміст та складові. Передумови формування глобального інноваційного середовища. Структура макро- та мікросередовища міжнародного інноваційного менеджменту. Глобалізаційні процеси в міжнародній торгівлі, як передумова розвитку міжнародного інноваційного менеджменту. Особливості міжнародного інноваційного менеджменту, як управлінської діяльності. Чинники розвитку міжнародного менеджменту. Еволюція концепцій міжнародного інноваційного менеджменту. Етапи формування концепції міжнародного інноваційного менеджменту. Багатонаціональний та глобальний менеджмент. Рівні інтернаціоналізації діяльності менеджменту: внутрішній менеджмент, експортний менеджмент, транснаціональний менеджмент, багатонаціональний та глобальний менеджмент. Складові комплексу міжнародного інноваційного менеджменту.

Тема 3. Інформаційне забезпечення на зовнішніх ринках.

Організація міжнародних інноваційних досліджень на підприємстві. Джерела отримання інформації про зовнішній ринок. Види міжнародних інноваційних досліджень. Дослідження міжнародного ринку, міжнародних продажів, поведінки покупців. Вторинне (кабінетне) дослідження закордонного ринку. Джерела вторинної інформації. Первинне (польове) дослідження закордонного ринку: методики проведення опитувань, спостережень, експериментів. Методи оброблення інноваційної інформації в процесі міжнародних досліджень. Міжнародні інноваційні дослідження в мережі Інтернет.

Тема 4. Сегментація та вибір зарубіжного цільового ринку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 8 з 15	

Передумови та цілі сегментації міжнародного ринку. Критерії та стратегічні підходи до сегментації міжнародного ринку. Методика глобального дослідження національних брендів. Фактори сегментації міжнародного ринку. Оцінювання розподілу ринкових сегментів підприємств-конкурентів. Комплексне оцінювання конкурентних позицій підприємства на зовнішніх ринках. Оцінювання конкурентного потенціалу фірми на зовнішньому ринку. Методи розроблення цільового ринку: інноваційний підхід; масовий менеджмент; сегментація ринку; множинна сегментація. Етапи та принципи вибору цільового ринку. Послідовність дій при формуванні нової товарної ніші на зовнішньому ринку. Позиціонування товару та фірми на зовнішніх ринках. Вплив країни походження товару на позиціонування товару (фірми).

Тема 5. Стратегії виходу підприємства на зовнішній ринок.

Типи моделей виходу на зовнішні ринки (експорт товарів та послуг, непрямий експорт, прямий експорт, спільний експорт). Форми експортної кооперації. Спільна підприємницька діяльність: контрактне виробництво, міжнародний лізинг, міжнародний франчайзинг, міжнародні спільні підприємства, управління за контрактом. Пряме інвестування. Фактори, що впливають на вибір моделі виходу на зовнішні ринки. Методи вибору моделей виходу на зарубіжні ринки. Стратегічні альтернативи міжнародного підприємництва. Стандартизація, адаптація міжнародної маркетингової діяльності. Стратегії проникнення на зарубіжні ринки.

Тема 6. Оцінка та прогнозування міжнародного інноваційного менеджменту.

Оцінка вартості грошей у часі. Методи оцінювання інноваційного ризику. Вплив фактору інфляції на результати міжнародної інноваційної діяльності. Методичний інструментарій урахування фактору ліквідності. Оцінка та прогнозування інноваційної привабливості галузей економіки. Оцінка та прогнозування міжнародної інноваційної привабливості підприємства.

Тема 7. Міжнародна інноваційна стратегія підприємства та основні методи її створення.

Поняття інноваційної стратегії підприємства, її зв'язок із загальною стратегією економічного розвитку. Вихідні передумови формування інноваційної стратегії. Основні етапи розроблення інноваційної стратегії підприємства — визначення періоду формування; системи критеріїв та методів оцінки результативності інноваційної стратегії підприємства.

Модуль № 2. «Адаптація сучасних європейських концепцій міжнародного інноваційного менеджменту до умов ринку України».

Інтегровані вимоги модуля № 2: вміти обирати та використовувати сучасний інструментарій дослідження; вміти створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; знати та аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення; знати принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності; вміти формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички; робити оцінку економічної діяльності підприємства і знаходити оптимальні шляхи її удосконалення; вміти виконувати експерименти а також критично описувати, аналізувати та оцінювати експериментальні дані; дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

Тема 1. Товарна політика на зовнішніх ринках.

Поняття та завдання міжнародної товарної політики. Етапи формування товарної політики при виході підприємства на ринки країн ЄС та світовий ринок. Структура міжнародної товарної політики. Аналіз напрямків здійснення міжнародної товарної політики. Концепція

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 9 з 15	

глобального життєвого циклу товару. Міжнародні товарні стратегії. Товарні стратегії компаній ЄС та українських компаній, які здійснюють свою діяльність на європейському ринку.

Тема 2. Міжнародні канали розподілу.

Поняття та завдання збутової політики на зовнішніх ринках. Канали розподілу товарів на зовнішніх ринках. Цілісність та структура каналу розподілу. Вертикальні та горизонтальні маркетингові системи. Рівні каналів розподілу. Критерії вибору каналу розподілу при виході на зовнішній ринок. Стратегічні концепції дистрибутивної політики: пуш-стратегії та пул-стратегії. Вплив електронної комерції на розвиток каналів розподілу в ЄС. Захист прав споживачів в ЄС. Логістичні послуги в системі міжнародного менеджменту.

Тема 3. Міжнародні інноваційні комунікації в менеджменті.

Комунікаційна політика в системі міжнародного менеджменту. Особливості комунікативної політики ЄС. Рівні комунікацій у міжнародних компаніях. Елементи, процес та засоби міжнародних інноваційних комунікацій. Інструменти просування товарів на зовнішніх ринках. Міжнародні комунікаційні стратегії підприємств на ринку ЄС. Міжнародна інноваційна діяльність. Організація рекламної діяльності на зовнішніх ринках. Організація та проведення міжнародних рекламних кампаній. Соціальна відповідальність реклами. Особливості здійснення зв'язку з громадськістю на ринках країн ЄС та інших країн. Вибір цільових груп зв'язків з громадськістю на зовнішньому ринку.

Тема 4. Міжнародна цінова політика.

Формування цінової політики підприємств на внутрішньому та зовнішніх ринках. Чинники впливу на прийняття цінових рішень щодо європейського та міжнародних ринків. Міжнародні цінові стратегії. Цінова дискримінація на міжнародних ринках. Трансфертні ціни ТНК. Переваги та недоліки моделей та методів ціноутворення в європейській практиці.

Сутність бренду та його основні елементи. Етапи формування цінності бренду підприємства (товару) на зовнішніх ринках. Брендинг товару та підприємства. Міжнародні організації з дослідження проблем брендингу. Використання товарного знака на зовнішніх ринках. Принципи захисту та реєстрації товарних знаків в ЄС. Міжнародні та європейські вимоги до упаковки та маркування. Функції упаковки та маркування на зовнішніх ринках. Фактори вибору упаковки міжнародного продукту. Стійка товарна політика в ЄС.

Тема 5. Менеджмент міжнародної інноваційної діяльності.

Структура та завдання управління міжнародною діяльністю на підприємстві. Етапи формування плану міжнародного менеджменту. Вибір напрямів розвитку підприємства на зовнішньому ринку. Здійснення контролю міжнародної діяльності на підприємстві. Еволюція формування та сучасний стан національної системи міжнародного менеджменту. Порівняння концепцій менеджменту, що використовуються в Україні та країнах ЄС. Проблеми інтеграції та адаптації світового досвіду ведення міжнародної діяльності в Україні. Напрями розробки та вдосконалення інструментів міжнародної інноваційної діяльності українськими підприємствами. Створення стратегічних переваг та методів ведення міжнародної інноваційної діяльності на ринку ЄС та ринках інших країн. Аналіз ефективності ведення міжнародної інноваційної діяльності українськими підприємствами.

Тема 6. Правила прийняття міжнародних інноваційних рішень.

Методи обґрунтування відбору інноваційних проектів за критеріями ефективності. Правила прийняття рішень з відбору незалежних та альтернативних інноваційних проектів. Прийняття рішень щодо вибору і реалізації інноваційних проектів в операційні активи в умовах

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 10 з 15	

невизначеності та ризику. Конфлікт критеріїв вибору за альтернативних проектів: причини виникнення.

Тема 7. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства.

Поняття інноваційних інвестицій підприємства, характеристика їхніх основних форм. Мета та принципи управління інноваційними інвестиціями підприємства, зв'язок з інноваційною стратегією. Визначення основних напрямів інноваційної діяльності підприємства, формування потреби в інноваційних інвестиціях підприємства на майбутній період. Порядок вибору об'єктів інноваційного інвестування, методи оцінки їх привабливості. Планування потреби в інвестиційних ресурсах для здійснення інноваційного інвестування. Методи оцінки ефективності окремих проектів інноваційних інвестицій.

Модуль № 3 «Курсова робота».

У восьмому та дев'ятому семестрі студенти виконують курсову роботу (КР), відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в галузі управління та адміністрування, які використовуються в подальшому при вивченні багатьох наступних дисциплін професійної підготовки фахівця з базовою та повною вищою освітою.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до участі в студентських конференціях, виконання дипломної роботи майбутнього фахівця в галузі управління та адміністрування.

Конкретна мета КР полягає в поглибленні та закріпленні теоретичних знань з дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент», що полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо інноваційного процесу, вивченні певних міжнародних закономірностей інноваційних процесів як засобу економічного розвитку та набуття навичок творчого мислення. Завдання курсової роботи полягають у тому, щоб дати студентам не тільки визначену кількість знань, а сформувати професійні навички, що дозволили б на основі отриманої інформації знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку. При цьому завдання різняться між собою варіантами.

Для успішного виконання КР студент повинен дослідити за темою дослідження основну наукову літературу та нормативно-правову базу, матеріали статистичних і аналітичних досліджень; визначити актуальність теми, ступінь її дослідження в літературних джерелах, об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, а також практичне значення роботи; провести аналіз основних концепцій, а також проаналізувати зарубіжний та вітчизняний досвід з досліджуваної проблеми; аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань; проаналізувати діяльність об'єкту дослідження та дослідити основні проблеми, що необхідно вирішити; запропонувати основні шляхи удосконалення виявлених проблем та провести їх економічне обґрунтування; сформулювати основні висновки та пропозиції.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР – до 30 годин самостійної роботи.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 11 з 15	

		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		8 семестр				8 семестр			
Модуль № 1 «Теоретико-методологічні основи міжнародного інноваційного менеджменту»									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.1.	Теоретичні засади міжнародного інноваційного менеджменту	6	2	2	2	6	2	-	4
1.2.	Середовище міжнародного інноваційного менеджменту	6	2	2	2	3	-	-	3
1.3.	Інформаційне забезпечення на зовнішніх ринках	6	2	2	2	6	2	-	4
1.4.	Сегментація та вибір зарубіжного цільового ринку	6	2	2	2	3	-	-	3
1.5.	Стратегії виходу підприємства на зовнішній ринок	7	2	2	3	6	2	-	4
1.6.	Оцінка та прогнозування міжнародного інноваційного менеджменту	7	2	2	3	3	-	-	3
1.7.	Міжнародна інноваційна стратегія підприємства та основні методи її створення.	6	2	2	2	3	-	-	3
1.8.	Модульна контрольна робота № 1	5	2	-	1	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		49	18	14	17	30	6	-	24
Модуль № 2 «Адаптація сучасних європейських концепцій міжнародного інноваційного менеджменту до умов ринку України»									
		8 семестр				9 семестр			
2.1.	Товарна політика на зовнішніх ринках	6	2	-	4	9	2	-	7
2.2.	Міжнародні канали розподілу	6	2	2	2	10	-	2	8
2.3.	Міжнародні інноваційні комунікації	6	2	-	4	10	-	2	8
2.4.	Міжнародна цінова політика	7	2	2	3	9	-	-	9
2.5.	Менеджмент міжнародної інноваційної діяльності	6	2	2	2	10	2	-	8
2.6.	Правила прийняття міжнародних інноваційних рішень	7	2	2	3	9	-	2	7
2.7.	Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства	10	2	2	4	10	-	2	8
2.8.	Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
2.9.	Модульна контрольна робота № 2	8	2	-	6	-	-	-	-
Усього за модулем № 2		56	18	10	28	75	4	8	63
Усього за 8 семестр		105	36	24	28	30	6	-	24
Усього за 9 семестр		-	-	-	-	75	4	8	63
Усього за навчальною дисципліною		105	36	24	45	105	10	8	87
Модуль № 3 «Курсова робота»									
3.1.	Тема курсової роботи	30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за модулем № 3		30	-	-	30	30	-	-	30
Усього за навчальною дисципліною		135	36	24	75	135	10	8	117

2.4. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 12 з 15	

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у дев'ятому семестрі, відповідно до рекомендацій викладача, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачем кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Водянка Л.Д. Інновації: навч. посіб. / Л. Д. Водянка, В. С. Підгірна, Л. А. Сибирка, В. І. Кифяк. — Чернівці : ЧНУ ім. Ю.Федьковича, 2019. — 364 с.

3.2.2. Інноваційний розвиток економіки: глобальні тенденції та національні особливості : колект. монографія / [за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької]. – 2019

3.2.3. Менеджмент: Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. – 856 с.

3.2.4. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Растр-7, 2019. – 200 с.

3.2.5. Моторин, Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія: підручник / Р. М. Моторин. – Київ : КНТЕУ, 2019. – 456 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 13 з 15	

3.2.6. Шиян Н.І. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків, Мадрид, 2019. 236 с

3.2.7. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.

Допоміжна література

3.2.8. Білик Р.С. Міжнародний менеджмент : навч. посібник / Р.С. Білик, Р.Р. Білик. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. – 320 с.

3.2.9. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

3.2.10. Управління інноваційним розвитком : навч. посібн. / Юринець З.В., Гнилянська Л.Й., Юринець Р.В. – Львів : СПОЛОМ, 2021. – 132 с

3.2.11. Менеджмент: Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.

3.2.12. Микитюк П.П., Брич В.Я., Шкільняк М.М., Микитюк Ю.І. Інноваційний менеджмент: підручник. Тернопіль, Економічна думка ТНЕУ, 2019. 518 с.

3.2.13. Петренко Л. А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління: монографія / Л. А. Петренко ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. – 328 с

3.2.14. Юринець З. В., Гнилянська Л.Й., Юринець Р.В. Управління інноваційним розвитком: навч. посібн. Львів: СПОЛОМ, 2021. 132 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Глобальний Договір ООН [Електронний ресурс] — Систем. Вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. — Web : www.oblrada.ks.ua/index.php?id=10501.

3.3.2. Бенчмаркінг як інструмент підвищення ефективної операційної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / Вісник нац. ун-ту «Львівська політехніка» — Систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/ /NT/XP. — <http://ena.lp.edu.ua/handle/ntb/41575>.

3.3.3. Людський капітал як інструмент оцінювання конкурентоспроможності організації [Електронний ресурс] / Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна — Систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/ /NT/XP. — <https://periodicals.karazin.ua/economy/article/view/9373>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
Виконання завдань на практичних заняттях	8 семестр	8 семестр
	5 6 × 4 = 20	5 6 × 2 = 10
Виконання тестових завдань	10	10
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 1 студент має набрати до	18	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 14 з 15	
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-	
Усього за модулем № 1	40	20	
Види навчальної роботи	Модуль № 2		
Виконання завдань на практичних заняттях	8 семестр	9 семестр	
	5 б × 4 = 20	5 б × 2 = 10	
Виконання тестових завдань	10	10	
Виконання та захист домашнього завдання та домашньої (контрольної) роботи ЗФН	-	20	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи № 2 студент має набрати до</i>	18	-	
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-	
Усього за модулем № 2	40	40	
Екзамен	20	40	
Усього за дисципліною	100		
Види навчальної роботи	Модуль № 3		
Виконання курсової роботи	60	60	
Захист курсової роботи	40	40	
Виконання та захист курсової роботи	100	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. Екзаменаційна рейтингова оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентами за результатами виконання та захисту **курсорової роботи** в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки та індивідуального навчального плану студента та Додатка до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.8. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний інноваційний менеджмент»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 19.06-01-2023
		стор. 15 з 15	

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				